

Raiffeisen Bank Polska S.A.

(spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie i adresem: ul. Grzybowska 78, 00-844 Warszawa,
wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000014540)

**ANEKS NR 4
do prospektu emisyjnego akcji spółki Raiffeisen Bank Polska S.A.
zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 28 czerwca 2017 r.
(„Prospekt”)**

Niniejszy Aneks nr 4 do Prospektu („Aneks”) został sporządzony na podstawie art. 51 ust. 1 Ustawy o Ofercie Publicznej. Terminy pisane wielką literą w niniejszym Aneksie mają znaczenie nadane im w Prospekcie.

W związku ze sporządzeniem śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za okres 6 miesięcy zakończony i na dzień 30 czerwca 2017 r. („Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.”), w Prospekcie dokonano następujących zmian.

1. W rozdziale „Przegląd sytuacji operacyjnej i finansowej” przed podrozdziałem „Wynik działalności” dodano nowy podrozdział „Wyniki działalności za I półrocze 2017 r.” o następującej treści.

„Wyniki działalności za I półrocze 2017 r.

Za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. Grupa odnotowała stratę netto z działalności kontynuowanej w wysokości 29,7 mln zł, wobec zysku netto w wysokości 81,5 mln zł za analogiczny okres 2016 r., z czego 11,7 mln zł stanowił zysk netto z działalności zaniechanej.

Strata netto odnotowana przez Grupę za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wynikała głównie ze spisania marki „Polbank” w kwocie brutto 114 mln zł (po odjęciu 19% podatku dochodowego - 92,3 mln zł netto) ujętego w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych oraz ujęcia w pierwszym półroczu 2017 r. całej obowiązkowej rocznej składki na obowiązkowy fundusz restrukturyzacji banków prowadzony przez BFG w kwocie 48,5 mln zł oraz rozpoznania w drugim kwartale 2017 r. kwoty 45,5 mln zł na pokrycie kosztów związanych z redukcją zatrudnienia i zamykaniem oddziałów wynikającymi z realizacji „Programu Optymalizacji”, z czego 32,1 mln zł stanowiła rezerwa utworzona w ogólnych kosztach administracyjnych, a 13,4 mln zł zostało ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych, co zostało częściowo skompensowane wzrostem wyniku odsetkowego. W tabeli poniżej przedstawiono informacje o wynikach finansowych Grupy za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
	2017	2016
	(mln zł)	
	(tylko działalność kontynuowana)	
Przychody z tytułu odsetek.....	783,1	782,9
Koszty z tytułu odsetek.....	(236,6)	(296,6)
Wynik z tytułu odsetek.....	546,4	486,3
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe ⁽¹⁾	(89,6)	(55,0)
Przychody z tytułu prowizji i opłat.....	324,8	335,5
Koszty z tytułu prowizji i opłat.....	(34,2)	(40,4)
Wynik z tytułu prowizji i opłat.....	290,6	295,1
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany.....	1,0	109,7
Ogólne koszty administracyjne.....	(565,4)	(607,0)
Pozostałe przychody operacyjne.....	20,9	7,4
Pozostałe koszty operacyjne.....	(142,8)	(33,7)
Podatek od instytucji finansowych.....	(69,3)	(68,5)

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
	2017	2016
	(mln zł)	
(tylko działalność kontynuowana)		
Przychody z tytułu dywidend.....	0,2	-
Zysk / Strata brutto	0,9	134,3
Podatek dochodowy.....	(30,6)	(64,6)
Zysk / Strata netto z działalności kontynuowanej	(29,7)	69,8
Zysk netto z działalności zaniechanej	-	11,7
Zysk / Strata netto	(29,7)	81,5
Zysk / Strata netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(29,7)	81,5

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Przychody z tytułu odsetek

W tabeli poniżej przedstawiono informacje o przychodach z tytułu odsetek Grupy za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca			
	2017		2016	
	(mln zł)	% całości	(mln zł)	% całości
(tylko działalność kontynuowana)				
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych bankom ⁽¹⁾	10,3	1,3	9,8	1,3
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	551,5	70,4	545,5	69,7
Z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	46,7	6,0	72,6	9,3
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	85,6	10,9	95,3	12,2
Z tytułu instrumentów reverse repo	3,4	0,4	5,1	0,7
Z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych	85,5	10,9	54,6	7,0
Razem	783,1	100,0	782,9	100,0

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

(1) Obejmuje odsetki od środków w Banku Centralnym oraz należności od banków.

Przychody Grupy z tytułu odsetek z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wyniosły 783,1 mln zł, co stanowiło spadek o 0,2 mln zł z poziomu 782,9 mln zł przychodów z tytułu odsetek z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r.

Stabilny poziom przychodów z tytułu odsetek Grupy w pierwszym półroczu 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. był wynikiem spadku przychodów z tytułu odsetek od: (i) aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu (26,0 mln zł) oraz (ii) instrumentów pochodnych zabezpieczających (9,6 mln zł), który został skompensowany znaczącym wzrostem przychodów z tytułu odsetek od: (i) inwestycyjnych papierów wartościowych w wysokości 31,0 mln zł oraz (ii) kredytów i pożyczek udzielonych klientom w wysokości 6,0 mln zł.

Spadek przychodów z tytułu odsetek od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu związany był ze spadkiem wartości portfela krótkoterminowych bonów NBP wykazywanych w tej pozycji i z powodu zastąpienia części portfela bonów NBP bardziej rentownymi obligacjami skarbowymi wykazywanymi w przychodach z tytułu odsetek od inwestycyjnych papierów wartościowych oraz zmniejszeniem wartości portfela w związku z ograniczeniem nadpłynności Grupy.

Spadek przychodów z tytułu odsetek od instrumentów pochodnych zabezpieczających związany był w znacznym stopniu z rozliczeniem kilku transakcji zabezpieczających pozycję Grupy i ze spadkiem średniego salda takich transakcji.

Wzrost przychodów z tytułu odsetek od inwestycyjnych papierów wartościowych związany był ze zwiększeniem średniego salda papierów inwestycyjnych kosztem spadku salda aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, co było związane ze zmianą polityki zarządzania bilansem Grupy.

Przychody z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek udzielonych klientom

Zdecydowaną większość przychodów z tytułu odsetek otrzymanych przez Grupę stanowiły przychody z tytułu odsetek od kredytów udzielonych klientom, które stanowiły odpowiednio 70,4% i 69,7% łącznych przychodów z tytułu odsetek za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca odpowiednio 2017 r. i 2016 r.

Przychody z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek udzielonych klientom z działalności kontynuowanej wyniosły 551,5 mln zł za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2017 r., co stanowiło wzrost o 6,0 mln zł, czyli 1,1%, z 545,5 mln zł przychodów z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek udzielonych klientom z działalności kontynuowanej w analogicznym okresie 2016 r. Wzrost ten wynikał z niewielkiej poprawy średniego oprocentowania produktów Banku (zwłaszcza w przypadku kredytów i pożyczek udzielonych klientom indywidualnym, spowodowanego głównie wzrostem udziału kredytów niezabezpieczonych w portfelu kredytowym Grupy), co zostało częściowo skompensowane spadkiem ich wartości.

Przychody z tytułu odsetek od instrumentów pochodnych zabezpieczających

Przychody z tytułu odsetek od pochodnych instrumentów zabezpieczających odpowiadały za odpowiednio 10,9% i 12,2% łącznych przychodów z tytułu odsetek za 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca odpowiednio 2017 r. i 2016 r.

Przychody z tytułu odsetek od instrumentów pochodnych zabezpieczających z działalności kontynuowanej wynosiły 85,6 mln zł za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2017 r., co stanowiło spadek o 9,6 mln zł, czyli 10,1%, z 95,3 mln zł przychodów z tytułu odsetek od instrumentów pochodnych zabezpieczających z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Spadek ten wynikał głównie z rozliczenia transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne Grupy (średnia nominalna wartość transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne Grupy (liczona jako średnia arytmetyczna stanu na początek i koniec okresu sprawozdawczego) w pierwszym półroczu 2017 r. wyniosła 6.976,4 mln zł w porównaniu z 8.355,4 mln zł w pierwszym półroczu 2016 r.).

Przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu

Przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych Grupy przeznaczonych do obrotu stanowiły odpowiednio 6,0% i 9,3% łącznych przychodów z tytułu odsetek za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca odpowiednio 2017 r. i 2016 r.

Przychody z tytułu odsetek od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu z działalności kontynuowanej wyniosły 46,7 mln zł za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r., co stanowiło spadek o 26,0 mln zł, czyli 35,7%, w stosunku do 72,6 mln zł przychodów z tytułu odsetek od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Spadek ten wynikał głównie z częściowego obniżenia wartości portfela krótkoterminowych bonów NBP i zastępowania części portfela krótkoterminowych bonów NBP bardziej rentownymi obligacjami skarbowymi.

Przychody z tytułu odsetek od inwestycyjnych papierów wartościowych

Przychody z tytułu odsetek od inwestycyjnych papierów wartościowych stanowiły odpowiednio 10,9% i 7,0% łącznych przychodów z tytułu odsetek za 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca odpowiednio 2017 r. i 2016 r.

Przychody z tytułu odsetek od inwestycyjnych papierów wartościowych z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wyniosły 85,5 mln, co stanowiło wzrost o 31,0 mln zł, czyli 56,8%, w stosunku do 54,6 mln zł przychodów z tytułu odsetek od inwestycyjnych papierów wartościowych z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Wzrost ten wynikał głównie z zastąpienia części portfela krótkoterminowych bonów NBP obligacjami skarbowymi o dłużnym horyzoncie czasowym i wyższej rentowności.

Koszty z tytułu odsetek

W tabeli poniżej przedstawiono główne składniki kosztów Grupy z tytułu odsetek za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca			
	2017		2016	
	(mln zł)	% całości	(mln zł)	% całości
	<i>(tylko działalność kontynuowana)</i>			
Z tytułu depozytów klientów	(176,6)	74,6%	(223,5)	75,4%
Z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (w tym podporządkowanych)	(43,2)	18,2%	(52,7)	17,8%
Z tytułu emisji obligacji własnych	(7,7)	3,3%	(7,7)	2,6%
Z tytułu depozytów bankowych	(4,4)	1,9%	(6,5)	2,2%
Z tytułu instrumentów repo	(2,3)	1,0%	(3,6)	1,2%
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających.....	(2,4)	1,0%	(2,6)	0,9%

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca			
	2017		2016	
	(mln zł)	% całości	(mln zł)	% całości
	(tylko działalność kontynuowana)			
Razem	(236,6)	100,0	(296,6)	100,0

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Łączne koszty Grupy z tytułu odsetek z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wyniosły 236,6 mln zł, co stanowiło spadek o 60,0 mln zł, czyli 20,2%, w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., kiedy to łączne koszty odsetek z działalności z tytułu odsetek z działalności kontynuowanej wyniosły 296,6 mln zł.

Spadek kosztów Grupy z tytułu odsetek w pierwszym półroczu 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. był spowodowany głównie spadkiem kosztów z tytułu odsetek od: (i) depozytów od klientów (46,9 mln zł); oraz (ii) otrzymanych kredytów i pożyczek (w tym podporządkowanych) (9,5 mln zł). Spadek kosztów odsetek od depozytów od klientów wynikał zarówno ze spadku średniego oprocentowania przyjmowanych przez Bank depozytów terminowych i zwiększania udziału rachunków bieżących i oszczędnościowych w całości pasywów od klientów oraz ze spadku średniego wolumenu depozytów klientów Banku. Spadek kosztów z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek otrzymanych (w tym podporządkowanych) również wynikał z ich niższego średniego wolumenu i spadku średniego oprocentowania w Banku.

Koszty z tytułu odsetek od depozytów klientów

Koszty z tytułu odsetek od depozytów klientów stanowiły odpowiednio 74,6% i 75,4% kosztów z tytułu odsetek razem za 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca odpowiednio 2017 r. i 2016 r.

Koszty z tytułu odsetek od depozytów klientów z działalności kontynuowanej wyniosły 176,6 mln zł za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r., co stanowiło spadek o 46,9 mln zł, czyli 21,0%, w stosunku do 223,5 mln zł kosztów z tytułu odsetek od depozytów klientów z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Spadek ten wynikał głównie ze spadku średniego oprocentowania depozytów klientów Banku, które spadło z poziomu 1,2% w pierwszym półroczu 2016 r. do 1,0% w pierwszym półroczu 2017 r. w wyniku poprawy marży na depozytach terminowych i zmiany struktury finansowania środkami od klientów (wzrost udziału rachunków bieżących w łącznej wartości depozytów klientów, zwłaszcza w segmencie bankowości detalicznej). Ponadto średnie wartości depozytów klientów Banku obniżyły się, zwłaszcza w segmencie dużych przedsiębiorstw, w wyniku optymalizacji poziomu i struktury finansowania Banku.

Koszty z tytułu odsetek od otrzymanych kredytów i pożyczek (w tym podporządkowanych)

Koszty z tytułu odsetek od otrzymanych kredytów i pożyczek obejmują odsetki płatne od pożyczek podporządkowanych, w tym udzielonych przez RBI. Koszty z tytułu odsetek od otrzymanych kredytów i pożyczek stanowiły odpowiednio 18,2% i 17,8% łącznych kosztów z tytułu odsetek za 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca odpowiednio 2017 r. i 2016 r.

Koszty z tytułu odsetek od otrzymanych kredytów i pożyczek z działalności kontynuowanej wyniosły 43,2 mln zł za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r., co stanowiło spadek o 9,5 mln zł, czyli 18,0%, w stosunku do 52,7 mln zł kosztów z tytułu odsetek od otrzymanych kredytów i pożyczek z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Spadek ten wynikał zarówno ze spadku oprocentowania otrzymanych kredytów i pożyczek (średnie oprocentowanie kredytów i pożyczek otrzymanych w ujęciu jednostkowym spadło do 1,2% w pierwszym półroczu 2017 r. z poziomu 1,3% w pierwszym półroczu 2016 r.) oraz z obniżenia się średniego salda otrzymanych kredytów i pożyczek o 813 mln zł, czyli 10,3%, w pierwszym półroczu 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r.

Wynik z tytułu odsetek

W poniższych tabelach przedstawiono informacje na temat wyniku Grupy z tytułu odsetek za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
	2017	2016
	(mln zł)	
	(tylko działalność kontynuowana)	
Przychody z tytułu odsetek	650,7	615,0
Koszty z tytułu odsetek	(234,2)	(294,0)

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
Wynik z tytułu odsetek	546,4	486,3

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Wynik z tytułu odsetek jest największym elementem przychodów operacyjnych Grupy. Za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wynik z tytułu odsetek z działalności kontynuowanej Grupy wyniósł 546,4 mln zł, co stanowiło wzrost o 60,1 mln zł, czyli 12,4%, z poziomu 486,3 mln zł wyniku z tytułu odsetek z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Wzrost wyniku z tytułu odsetek w tym okresie był efektem spadku kosztów z tytułu odsetek Grupy (60,0 mln zł) przy stabilnym poziomie przychodów z tytułu odsetek (wzrost o 0,2 mln zł) na skutek czynników opisanych powyżej.

Odписы netto z tytułu utraty wartości oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

W tabeli poniżej przedstawiono wpływ tworzonych indywidualnie i grupowo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom, należności od banków i pozycji pozabilansowych na wynik Grupy za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
	2017	2016
	<i>(mln zł)</i>	
	<i>(tylko działalność kontynuowana)</i>	
Należności od banków	0,0	0,1
Należności od klientów indywidualnych	(47,1)	(27,7)
Należności od klientów mikro	(32,9)	(30,5)
Należności od dużych przedsiębiorstw	(6,5)	(13,7)
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	(8,6)	(5,8)
Należności od sektora publicznego	(0,1)	0,0
Pozycje pozabilansowe	1,6	22,6
Inwestycyjne papiery wartościowe	4,2	0,0
Odписы netto z tytułu utraty wartości i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe razem	(89,6)	(55,0)

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Grupa rozpoznała odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe z działalności kontynuowanej w wysokości 89,6 mln zł za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r., co stanowi wzrost o 34,6 mln zł, czyli 62,9%, w stosunku do 55,0 mln zł za analogiczny okres 2016 r. Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia odpisów netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerw na zobowiązania pozabilansowe na należności od klientów indywidualnych w kwocie 19,4 mln zł oraz należności od małych i średnich przedsiębiorstw w wysokości 2,8 mln zł.

Wzrost odpisów netto w segmencie Bankowości Detalicznej w pierwszym półroczu 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. był efektem zwiększenia odpisów na portfelu hipotecznym oraz dojrzewania portfela kredytów niezabezpieczonych, których udział w portfelu detalicznym rośnie od drugiej połowy 2015 roku.

Wzrost odpisów netto w segmencie małych i średnich przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. wynikał głównie z pogorszenia sytuacji finansowej kilku klientów o istotnym udziale w tym segmencie.

Odzyski ze sprzedaży wierzytelności i inne odzyski wyniosły odpowiednio 61,8 mln zł (w tym 51,4 mln zł stanowił wynik brutto z tytułu sprzedaży wierzytelności kredytowych wobec Celsa „Huta Ostrowiec” sp. z o. o. oraz innych podmiotów zobowiązanych na rzecz HSBC Bank plc) i 0,2 mln zł za pierwsze półrocze 2017 i 2016 roku.

Wynik z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

W tabeli poniżej przedstawiono główne składniki wyniku Grupy z tytułu prowizji i opłat za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca			
	2017		2016	
	(mln zł)	% całości	(mln zł)	% całości
<i>(tylko działalność kontynuowana)</i>				
Przychody z tytułu prowizji i opłat:				
Z tytułu marży transakcyjnej na klientowskich transakcjach walutowych i pochodnych.....	130,2	40,1%	140,5	41,9%
Z tytułu produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.....	47,0	14,5%	48,3	14,4%
Z tytułu kart płatniczych, kredytowych.....	40,4	12,4%	38,2	11,4%
Z tytułu obsługi gotówki i przelewów.....	28,3	8,7%	28,8	8,6%
Z tytułu kredytów i pożyczek niestanowiące elementu efektywnej stopy procentowej.....	23,5	7,2%	29,5	8,8%
Z tytułu obsługi rachunków bankowych.....	20,2	6,2%	19,9	5,9%
Z tytułu działalności powierniczej i maklerskiej.....	19,6	6,0%	15,5	4,6%
Z tytułu obsługi akredytyw i zobowiązań gwarancyjnych.....	14,5	4,5%	13,8	4,1%
Inne.....	1,1	0,3%	1,0	0,3%
Razem.....	324,8	100,0	335,5	100,0

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Łączne przychody Grupy z tytułu prowizji i opłat z działalności kontynuowanej spadły o 10,7 mln zł, czyli 3,2%, do 324,8 mln zł za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. z 335,5 mln zł łącznych przychodów z tytułu prowizji i opłat z działalności kontynuowanej i zaniechanej za analogiczny okres 2016 r. Niewielki spadek wynikał głównie ze spadku przychodów z tytułu prowizji i opłat dotyczących marży transakcyjnej na klientowskich transakcjach walutowych i pochodnych oraz przychodów z tytułu kredytów i pożyczek niestanowiące elementu efektywnej stopy procentowej, który został częściowo skompensowany wzrostem przychodów z tytułu prowizji i opłat dotyczących działalności powierniczej i maklerskiej, oraz wzrostem przychodów z tytułu prowizji i opłat dotyczących kart płatniczych i kredytowych.

Spadek przychodów z tytułu prowizji i opłat dotyczących marży transakcyjnej na klientowskich transakcjach walutowych i pochodnych wynikał z niższych obrotów skompensowanych częściowo przez wzrost marży realizowanej na takich transakcjach.

Wzrost przychodów z tytułu prowizji i opłat dotyczących działalności powierniczej i maklerskiej wynikał w znacznej mierze ze zmiany cen w umowach z klientami po wprowadzeniu nowej ustawy regulującej działalność funduszy inwestycyjnych.

Koszty z tytułu prowizji i opłat

W tabeli poniżej przedstawiono główne składniki kosztów Grupy z tytułu z tytułu prowizji i opłat za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca			
	2017		2016	
	(mln zł)	% całości	(mln zł)	% całości
<i>(tylko działalność kontynuowana)</i>				
Koszty z tytułu prowizji i opłat:				
Z tytułu kart płatniczych i operacji bankomatowych.....	(10,6)	31,1%	(15,3)	37,9%
Z tytułu obsługi gotówki i przelewów.....	(6,9)	20,2%	(7,7)	19,1%
Z tytułu marży transakcyjnej na klientowskich transakcjach walutowych i pochodnych.....	(4,5)	13,2%	(5,2)	12,8%
Z tytułu produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.....	(4,4)	12,9%	(3,7)	9,1%
Z tytułu kredytów i pożyczek niestanowiące elementu efektywnej stopy procentowej.....	(3,7)	10,8%	(3,7)	9,2%
Z tytułu działalności powierniczej i maklerskiej.....	(2,2)	6,5%	(2,0)	5,0%
Z tytułu obsługi rachunków bankowych.....	(1,3)	3,8%	(2,0)	4,9%
Pozostałe.....	(0,5)	1,6%	(0,8)	1,9%
Razem.....	(34,2)	100,0	(40,4)	100,0

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Łączne koszty Grupy z tytułu prowizji i opłat z działalności kontynuowanej spadły o 6,2 mln zł, czyli 15,3%, do 34,2 mln zł za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. z 40,4 mln zł łącznych kosztów z tytułu prowizji i opłat z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Spadek kosztów z tytułu prowizji i opłat w pierwszym półroczu 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. był spowodowany przede wszystkim spadkiem kosztów z tytułu prowizji i opłat od kart płatniczych i operacji bankomatowych wynikającym z outsourcingu usług kartowych.

Wynik z tytułu prowizji i opłat

W wyniku opisanych powyżej czynników, wynik Grupy z tytułu prowizji i opłat z działalności kontynuowanej spadł o 4,6 mln zł, czyli 1,5%, do 290,6 mln za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. ze 295,1 mln zł wyniku z tytułu prowizji i opłat z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej obejmuje zrealizowany i niezrealizowany wynik z: (i) instrumentów pochodnych na stopę procentową i walutowych instrumentów pochodnych (z wyłączeniem dochodu uzyskanego z wahań kursów walutowych) oraz (ii) instrumentów dłużnych i kapitałowych. Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających obejmuje zabezpieczenia wartości godziwej i przepływów pieniężnych. Wynik z pozycji wymiany obejmuje zrealizowane i niezrealizowane zyski i straty z tytułu: (i) przeszacowania aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych oraz (ii) różnic kursowych wynikających z komponentu walutowego wyceny instrumentów pochodnych.

W poniższych tabelach przedstawiono składniki wyniku Grupy na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i wyniku z pozycji wymiany we wskazanych okresach.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
	2017	2016
	(mln zł)	
	(tylko działalność kontynuowana)	
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	15,8	61,1
Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	(4,8)	2,6
Wynik z pozycji wymiany	(1,0)	46,0
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany	10,0	109,7

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Łączny wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany z działalności wymiany za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 i 2016 r. wyniósł, odpowiednio, 10,0 mln zł i 109,7 mln zł. Spadek ten wynikał przede wszystkim z braku w pierwszym półroczu 2017 r. jednorazowego przychodu rozliczenia transakcji przejścia Visa Europe Limited przez Visa Inc. w wysokości 80,6 mln zł która miała miejsce w pierwszym półroczu 2016 r. Pozostały spadek spowodowany był zmianami struktury walutowej bilansu Grupy i zmianą wyniku na pochodnych instrumentach zabezpieczających niealokowanych do rachunkowości zabezpieczeń oraz negatywną wyceną opcji walutowych, który została częściowo skompensowany pozytywną wyceną papierów wartościowych i zwiększeniem wyniku na własnej działalności forexowej.

Ogólne koszty administracyjne

Grupa dzieli ogólne koszty administracyjne na wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze oraz na pozostałe ogólne koszty administracyjne.

Ogólne koszty administracyjne Grupy z działalności kontynuowanej spadły o 41,7 mln zł, czyli 6,9%, do 565,4 mln zł za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. z 607,0 mln zł łącznych kosztów administracyjnych z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Spadek ten wynikał głównie z redukcji zatrudniania w 2016 r., braku dotworzenia rezerwy na niewykorzystane urlopy w pierwszym półroczu 2017 r., zakończenia przenoszenia centrali Banku z trzech lokalizacji w Warszawie w jedno miejsce również w Warszawie, redukcji sieci oddziałów w 2016 r. oraz kontynuacji projektu transformacji operacji, w ramach którego funkcje operacyjne przenoszone są do Centrum Operacyjnego w Rudzie Śląskiej, co częściowo zostało skompensowane przez wzrost składek i płatności na rzecz BFG.

Wynagrodzenia i pozostałe świadczenia pracownicze

W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat wynagrodzeń i pozostałych świadczeń pracowniczych Grupy za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
	2017	2016
	(mln zł)	
(tylko działalność kontynuowana)		
Wynagrodzenia.....	(234,1)	(267,6)
Koszty ubezpieczeń społecznych.....	(36,9)	(39,1)
Pozostałe świadczenia pracownicze.....	(5,7)	(6,0)
Razem	(276,7)	(312,7)

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Wynagrodzenia i pozostałe świadczenia pracownicze, które obejmują wynagrodzenia pracowników, koszty ubezpieczenia społecznego i inne powiązane koszty, stanowią największą część ogólnych kosztów administracyjnych Grupy. Wynagrodzenia z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wyniosły 276,7 mln zł, co stanowiło spadek o 35,9 mln zł, czyli 11,5%, z poziomu 312,7 mln zł wynagrodzeń z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r.

Spadek w pierwszym półroczu 2017 r. w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. był skutkiem relokacji procesów operacyjnych z Warszawy do Rudy Śląskiej (*nearshoring*), braku utworzenia rezerwy na niewykorzystane urlopy w pierwszym półroczu 2017 r. (w analogicznym okresie 2016 r. rezerwa ta wyniosła 24,8 mln zł) oraz zamknięcia 36 oddziałów w 2016 r. (w tym 35 własnych oddziałów zamkniętych w ramach optymalizacji sieci dystrybucji Grupy i jednego oddziału franczyzowego).

Koszty ubezpieczeń społecznych z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wyniosły 36,9 mln zł, co stanowiło spadek o 2,2 mln zł, czyli 5,7%, z poziomu 39,1 mln zł kosztów ubezpieczeń społecznych z działalności kontynuowanej za 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2016 r. Spadek kosztów ubezpieczeń społecznych był głównie wynikiem niższych kosztów wynagrodzeń wynikających z relokacji procesów operacyjnych do Rudy Śląskiej w ramach tzw. *nearshoringu* oraz zamknięcia 36 oddziałów w 2016 r. (w tym 35 własnych oddziałów zamkniętych w ramach optymalizacji sieci dystrybucji Grupy i jednego oddziału franczyzowego).

Pozostałe ogólne koszty administracyjne

W tabeli poniżej przedstawiono główne składniki pozostałych kosztów administracyjnych Grupy za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
	2017	2016
	(mln zł)	
(tylko działalność kontynuowana)		
Koszty utrzymania i wynajmu budynków.....	(61,3)	(72,2)
w tym koszty rat leasingowych	(46,9)	(55,5)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(46,7)	(44,5)
Składki i wpłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	(60,4)	(46,5)
Koszty usług konsultingowych	(26,9)	(12,9)
Koszty marketingu.....	(9,1)	(8,6)
Koszty szkoleń.....	(2,4)	(2,9)
Koszty pozostałych rat leasingowych	(2,2)	(2,1)
Pozostałe koszty rzeczowe.....	(43,0)	(51,5)
Amortyzacja, w tym:	(36,6)	(53,2)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	(16,9)	(19,4)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(19,7)	(33,8)
Razem	(288,6)	(294,4)

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Pozostałe ogólne koszty administracyjne z działalności kontynuowanej spadły o 5,7 mln zł, czyli 1,9%, do 288,6 mln zł za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. z 294,4 mln zł pozostałych ogólnych kosztów administracyjnych z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r.

Spadek ogólnych kosztów administracyjnych w pierwszym półroczu 2017 r. w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. wynikał głównie ze spadku kosztów utrzymania i najmu budynków oraz spadku amortyzacji.

Składki i wpłaty na rzecz BFG stanowiły odpowiednio 20,9% i 15,8% pozostałych kosztów administracyjnych w okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2017 i 2016 r. Składki i wpłaty na rzecz BFG z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wyniosły 60,4 mln zł, co stanowiło wzrost o 13,8 mln zł, czyli 29,7%, z poziomu 46,5 mln zł składek i wpłat na rzecz BFG z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Wzrost wynikał głównie z wpłaty obowiązkowej rocznej składki do funduszu przymusowej restrukturyzacji banków w wysokości 48,5 mln zł prowadzonego przez BFG. Całą obowiązkową składkę roczną rozpoznano w pierwszym kwartale 2017 r.

Koszty utrzymania i wynajmu budynków stanowiły odpowiednio 21,2% i 24,5% pozostałych kosztów administracyjnych w okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2017 i 2016 r. Koszty utrzymania i wynajmu budynków dotyczą kosztów wynajmu i modernizacji oddziałów, biur central, w tym centrali dla departamentów operacyjnych oraz miejsc umieszczenia terminali płatniczych i bankomatów. Koszty utrzymania i wynajmu budynków z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wyniosły 61,3 mln zł, co stanowiło spadek o 10,9 mln zł, czyli 15,1%, z poziomu 72,2 mln zł kosztów utrzymania i wynajmu budynków z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Spadek wynikał głównie z redukcji sieci oddziałów w 2016 r. oraz przeprowadzki do nowego budynku centrali w Warszawie.

Koszty amortyzacji stanowiły odpowiednio 12,7% i 18,1% pozostałych kosztów administracyjnych w okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2017 i 2016 r. Koszty amortyzacji z działalności kontynuowanej za 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2017 r. spadły o 16,6 mln zł, czyli 31,2%, do 36,6 mln zł z 53,2 mln zł w okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2016 r. Spadek kosztów amortyzacji wynikał głównie ze spisania nieużywanych systemów w pierwszej połowie 2016 r.

Koszty informatyczne i telekomunikacyjne Grupy z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wyniosły 46,7 mln zł, co stanowiło wzrost o 2,3 mln zł, czyli 5,1%, z poziomu 44,5 mln zł kosztów informatycznych i telekomunikacyjnych z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2016 r. Nieznaczny wzrost wynikał głównie ze wzrostu wydatków na projekty informatyczne Grupy.

Koszty usług konsultingowych z działalności kontynuowanej za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r. wzrosły o 14,0 mln zł, czyli 109,2%, do 26,9 mln zł z poziomu 12,9 mln zł kosztów usług konsultingowych z działalności kontynuowanej za analogiczny okres 2016 r. Wzrost wynikał między innymi z utworzenia rezerwy na koszty oferty publicznej.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne składają się głównie z kwot otrzymanych z tytułu sprzedaży usług niezwiązanych z podstawową działalnością Grupy oraz z wyników na sprzedaży lub zbycia aktywów trwałych (w tym aktywów nabytych za długi) oraz z rozwiązania odpisów na utratę wartości takich pozycji, rozwiązania pozostałych rezerw i przychodów z windykacji.

Pozostałe koszty operacyjne obejmują koszty związane głównie z wydatkami wynikającymi z kosztów windykacji, straty poniesione na sprzedaży lub zbyciu aktywów trwałych (w tym aktywów nabytych za długi), koszty z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz koszty utworzenia innych rezerw.

W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych Grupy za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
	2017	2016
	<i>(mln zł)</i>	
	<i>(tylko działalność kontynuowana)</i>	
Przychody ze sprzedaży na działalności niebankowej	10,4	1,4
Przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw.....	7,7	1,8
Przychody z tytułu sprzedaży składników majątku trwałego	0,1	0,3
Przychody z tytułu odwrócenia odpisów aktualizujących wartość innych aktywów.	0,1	0,2
Przychody z tytułu odzysków na aktywach spisanych.....	0,0	0,0
Pozostałe przychody operacyjne – inne	2,6	3,7
Pozostałe przychody operacyjne razem	20,9	7,4

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
Koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw	(3,1)	(9,0)
Koszty z tytułu utraty wartości majątku trwałego	(13,4)	(6,5)
Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	(114,1)	(8,9)
Koszty windykacji	(9,4)	(5,7)
Pozostałe koszty operacyjne – inne	(2,8)	(3,7)
Razem pozostałe koszty operacyjne	(142,8)	(33,7)
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(122,0)	(26,3)

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Wynik na pozostałej działalności operacyjnej Grupy z działalności kontynuowanej wyniósł odpowiednio (122,0) mln zł i (26,3) mln zł za okresy 6 miesięcy zakończone dnia 30 czerwca odpowiednio 2017 r. i 2016 r. Zmiana wynikała przede wszystkim ze spisania w koszty wartości marki „Polbank” w kwocie 114,0 mln zł.

Podatek od instytucji finansowych

Z dniem 1 lutego 2016 r. zaczęła obowiązywać Ustawa o Podatku od Niektórych Instytucji Finansowych. W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2017 r. i 2016 r. Grupa ujęła podatek od instytucji finansowych w kosztach w kwocie odpowiednio (69,3) mln zł i (68,5) mln zł.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy składa się z podatku bieżącego i odroczonego, korekty zobowiązań podatkowych w sprawozdaniu finansowym i ostatecznego zobowiązania płatnego na rzecz administracji skarbowej.

W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat zobowiązania podatkowego Grupy za wskazane okresy:

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca	
	2017	2016
	<i>(mln zł)</i>	
	<i>(tylko działalność kontynuowana)</i>	
Podatek dochodowy bieżący	(20,5)	(28,7)
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	(0,1)	(0,6)
Podatek odroczony z tytułu powstania i odwrócenia się różnic	(10,0)	(35,3)
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	(30,6)	(64,6)

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Koszt Grupy z tytułu podatku dochodowego od działalności kontynuowanej wyniósł odpowiednio (30,6) mln zł i (64,6) mln zł za okresy 6 miesięcy zakończone 30 czerwca 2017 r. i 2016 r. Spadek podatku dochodowego wynikał głównie ze spadku wyniku finansowego brutto oraz zrealizowania rezerwy na podatek odroczonej związanej z marką „Polbank”. Podatek dochodowy bieżący w pierwszym półroczu 2017 r. i pierwszym półroczu 2016 r. został obniżony z uwagi na straty podatkowej wygenerowanej przez Bank w 2014 i 2015 r.

Efektywna stopa podatkowa Grupy, obliczona jako stosunek podatku dochodowego do zysku brutto, wynosiła odpowiednio 3.400,00% oraz 48,10% w okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2017 r. i 2016 r. Obowiązująca stawka podatku w Polsce wynosiła w każdym z tych okresów 19%. Podatek dochodowy jest kalkulowany na bazie danych jednostkowych poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy. Konsolidacja nie zmienia wysokości trwałych różnic. Różnica między efektywną stawką podatku dochodowego Grupy a ustawową stawką podatkową wynika między innymi ze spadku zysku brutto z uwagi na korektę konsolidacyjną (w 2016 roku spowodowaną sprzedażą Raiffeisen-Leasing), niestanowiących kosztu uzyskania przychodów: podatku od niektórych instytucji finansowych, opłat na BFG, odpisów nieefektywnych podatkowo należności, kosztów związanych z PFRON i rezerwy na sprawy sporne,

2. W rozdziale „Przegląd sytuacji operacyjnej i finansowej” przed podrozdziałem „Sytuacja finansowa” dodano nowy podrozdział „Sytuacja finansowa na dzień 30 czerwca 2017 r.” o następującej treści.

„Sytuacja finansowa na dzień 30 czerwca 2017 r.

Aktywa razem

W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat aktywów Grupy razem na wskazane daty.

	Na dzień			
	30 czerwca 2017		31 grudnia 2016	
	(mln zł)	% całości	(mln zł)	% całości
Kasa i środki w Banku Centralnym	2.062,1	4,1%	1.731,9	3,3%
Należności od banków	200,2	0,4%	334,6	0,6%
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2.773,2	5,6%	8.047,3	15,1%
Pochodne instrumenty finansowe	422,7	0,8%	466,7	0,9%
Inwestycyjne papiery wartościowe	10.182,1	20,4%	7.962,6	15,0%
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	33.485,7	67,2%	33.864,5	63,6%
Wartości niematerialne	261,0	0,5%	383,1	0,7%
Rzeczowe aktywa trwałe	93,0	0,2%	118,2	0,2%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	111,4	0,2%	127,7	0,2%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego				
Inne aktywa	233,2	0,5%	221,5	0,4%
Aktywa razem	49.824,6	100,0	53.258,0	100,0

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Na dzień 30 czerwca 2017 r. Grupa miała aktywa razem w wysokości 49.824,6 mln zł, co stanowiło spadek o 3.433,3 mln zł, czyli 6,4%, z 53.258,0 mln zł na 31 grudnia 2016 r.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat kredytów i pożyczek netto Grupy udzielonych klientom na wskazane daty.

	Na dzień			
	30 czerwca 2017		31 grudnia 2016	
	(mln zł)	% całości	(mln zł)	% całości
Klienci indywidualni	18.597,7	55,5%	19.631,8	58,0%
Klienci mikro	2.501,3	7,5%	2.491,6	7,4%
Duże przedsiębiorstwa	10.965,5	32,7%	10.342,2	30,5%
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1.338,3	4,0%	1.311,7	3,9%
Sektor publiczny	83,0	0,2%	87,1	0,3%
Razem	33.485,7	100,0	33.864,5	100,0

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom stanowią największy element aktywów Grupy razem, stanowiąc odpowiednio 67,2% aktywów razem na dzień 30 czerwca 2017 r. i 63,6% aktywów razem na dzień 31 grudnia 2016 r.

Na dzień 30 czerwca 2017 r. kredyty i pożyczki udzielone klientom netto wyniosły 33.485,7 mln zł, co stanowiło spadek o 378,8 mln zł, czyli 1,1%, z 33.864,5 mln zł na 31 grudnia 2016 r.

Spadek stanu kredytów Grupy w pierwszym półroczu 2017 r. wynikał głównie ze spadku wartości walutowych kredytów hipotecznych ze względu na aprecjację złotego zarówno wobec EUR, jak i CHF (kurs wymiany CHF/PLN obniżył się z 4,1173 na dzień 30 grudnia 2016 r. do 3,8667 na 30 czerwca 2017 r., natomiast kurs EUR/PLN obniżył się z 4,4240 do 4,2265). Miało to również pozytywny wpływ na pozycję kapitałową Grupy.

Większość portfela kredytów udzielonych przez Grupę klientom stanowią kredyty dla klientów indywidualnych, które odpowiadały odpowiednio za 55,5% kredytów udzielonych klientom przez Grupę na dzień 30 czerwca 2017 r. oraz 58,0% kredytów udzielonych przez Grupę klientom na dzień 31 grudnia 2016 r. Kredyty dla dużych przedsiębiorstw wzrosły do 32,7% na dzień 30 czerwca 2017 r. w porównaniu z 30,5% portfela kredytów na dzień 31 grudnia 2016 r.

Zobowiązania razem

W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat składników zobowiązań razem Grupy na wskazane daty.

	Na dzień			
	30 czerwca 2017		31 grudnia 2016	
	(mln zł)	% całości	(mln zł)	% całości
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych.....	7.016,7	16,1%	7.433,4	15,9%
Pochodne instrumenty finansowe	1.041,2	2,4%	1.546,2	3,3%
Zobowiązania wobec klientów	33.745,9	77,6%	36.329,4	77,5%
Zobowiązania podporządkowane.....	317,2	0,7%	332,1	0,7%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	501,8	1,2%	501,8	1,1%
Pozostałe zobowiązania	674,4	1,6%	541,7	1,2%
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	6,2	0,0%	64,0	0,1%
Rezerwy.....	161,2	0,4%	146,7	0,3%
Zobowiązania razem.....	43.464,7	100,0	46.895,3	100,0

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Na dzień 30 czerwca 2017 r. Grupa miała łączne zobowiązania w wysokości 43.464,7 mln zł, co stanowiło spadek o 3.430,6 mln zł, czyli 7,3%, z 46.895,3 mln zł na 31 grudnia 2016 r.

Zobowiązania wobec klientów

Największą pozycją zobowiązań Grupy, a tym samym jej głównym źródłem finansowania, są rachunki bieżące i depozyty klientów. W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat depozytów klientów Grupy według rodzaju klienta na podane daty.

	Na dzień	
	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016
	(mln zł)	
Zobowiązania wobec klientów		
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	17.514,1	18.218,0
Zobowiązania wobec klientów mikro	2.493,8	2.565,4
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	10.713,0	12.326,5
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	3.024,9	3.219,5
Zobowiązania wobec sektora publicznego.....	0,0	0,0
Ogółem.....	33.745,9	36.329,4

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Zobowiązania wobec klientów zmniejszyły się o 2.583,5 mln zł, czyli 7,1% do 33.745,9 mln zł na dzień 30 czerwca 2017 r. w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.

Spadek w pierwszym półroczu 2017 r. wynikał głównie z nadwyżki płynności i dostosowania poziomu finansowania klientowskiego do potrzeb Grupy. Zobowiązania Grupy spadły we wszystkich segmentach działalności, zwłaszcza w segmencie dużych przedsiębiorstw.

Spadek w 2016 r. był spowodowany optymalizacją struktury finansowania Grupy i poprawą wskaźników płynności w połączeniu ze wzrostem realizowanych marż. Grupa pozbyła się depozytów o dłuższym terminie i niskiej marży głównie w segmencie dużych przedsiębiorstw.

Zobowiązania wobec klientów indywidualnych i dużych przedsiębiorstw stanowią największe pozycje zobowiązań Grupy wobec klientów razem. Zobowiązania wobec klientów indywidualnych stanowiły odpowiednio 51,9% na dzień 30 czerwca 2017 r. i 50,1% zobowiązań wobec klientów Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r., a zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw stanowiły odpowiednio 31,7% na dzień 30 czerwca 2017 r. oraz 33,9% łącznych zobowiązań Grupy wobec klientów na dzień 31 grudnia 2016 r. Zobowiązania wobec klientów indywidualnych zwiększyły swój udział w zobowiązaniach wobec klientów Grupy w wyniku konsekwentnej realizacji strategii rozwoju w segmencie Bankowości Detalicznej.

Kapitały własne

W tabeli poniżej przedstawiono informacje o kapitałach własnych Grupy na wskazane daty.

	Na dzień	
	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016
	(mln zł)	
Kapitał akcyjny.....	2.256,7	2.256,7
Kapitał zapasowy.....	2.287,8	2.287,6
Pozostałe kapitały.....	1.059,4	1.002,5
Wynik finansowy z lat ubiegłych i roku bieżącego.....	756,0	815,9
Udziały niekontrolujące		
Kapitały razem	6.359,9	6.362,7

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

W pierwszym półroczu 2017 r. pozostałe kapitały wzrosły o 56,9 mln zł w wyniku przeniesienia zysku netto w wysokości 30,0 mln zł na rezerwę na ogólne ryzyko bankowe oraz wzrostu wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży i instrumentów zabezpieczających w wysokości 19,7 mln zł. Wynik z lat ubiegłych i roku bieżącego spadł o 59,9 mln zł ze względu na przeniesienie zysku netto w wysokości 30,0 mln zł na rezerwę na ogólne ryzyko bankowe oraz stratę w bieżącym okresie w wysokości 29,7 mln zł.”

3. W rozdziale „Przegląd sytuacji operacyjnej i finansowej” w podrozdziale „Analiza według segmentów” dodano nowy punkt „Analiza według segmentów za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r.” o następującej treści.

„Analiza według segmentów za okres zakończony 30 czerwca 2017 r.

W tabeli poniżej przedstawiono informacje finansowe poszczególnych segmentów za wskazane okresy.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2017						
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe	Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność	Działalność kontynuowana razem	Działalność zaniechana	Razem
				(mln zł)			
Przychody z tytułu odsetek	233,1	326,7	18,4	204,8	783,1	0,0	783,1
Koszty z tytułu odsetek	(35,2)	(128,2)	(30,54)	(42,8)	(236,6)	0,0	(236,6)
Przychody (zewnętrzne) z tytułu odsetek.....	198,0	198,5	(12,1)	162,0	546,4	0,0	546,4
Przychody odsetkowe (wewnętrzne).....	(16,7)	55,1	25,9	(64,4)	0,0	0,0	0,0
Wynik z tytułu odsetek.....	181,3	253,7	13,9	97,6	546,4	0,0	546,4
Przychody nieodsetkowe	147,1	119,6	59,5	(25,6)	300,7	0,0	300,7
Przychody z działalności operacyjnej	328,4	373,3	73,4	72,0	847,1	0,0	847,1
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(154,2)	(336,8)	(36,5)	(37,9)	(565,4)	0,0	(565,4)
Amortyzacja	(8,9)	(25,7)	(1,7)	(0,219)	(36,6)	0,0	(36,6)
Podatek od instytucji finansowych	(19,9)	(33,9)	(4,4)	(11,1)	(69,3)	0,0	(69,3)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(6,2)	(83,4)	(0,0)	0,1	(89,6)	0,0	(89,6)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	0,0	8,9	2,6	(133,5)	(122,0)	0,0	(122,0)
Zysk brutto	148,1	(71,9)	35,1	(110,4)	0,9	0,0	0,9
Podatki					(30,6)	0,0	(30,6)
Zysk netto					(29,7)	0,0	(29,7)
Zysk/strata przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej.....					(29,7)	0,0	(29,7)
Aktywa alokowane	12 549,3	21.091,6	2.300,8	12.761,6	48.703,3	0,0	48.703,3
Aktywa niealokowane						0,0	1.121,4
Aktywa razem	12.549,3	21.091,6	2.300,8	12.761,6	48.703,3	0,0	49.824,6
Zobowiązania alokowane	11.493,2	19.760,3	3.083,8	8.285,6	42.622,9	0,0	42.622,9
Zobowiązania niealokowane						0,0	841,8
Zobowiązania ogółem.....	11.493,2	19.760,3	3.083,8	8.285,6	42.622,9	0,0	43.464,7

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2016

	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe	Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność	Działalność kontynuowana razem	Działalność zaniechana	Ogółem
	<i>(mln zł)</i>						
Przychody z tytułu odsetek	235,3	320,4	18,5	208,6	782,9	0,0	782,9
Koszty z tytułu odsetek	(59,2)	(147,3)	(40,1)	(50,0)	(296,6)	0,0	(296,6)
Wynik zewnętrzny z tytułu odsetek.....	176,2	173,2	(21,6)	158,6	486,3	0,0	486,3
Wynik odsetkowy wewnętrzny	6,8	56,9	32,9	(96,5)	0,0	0,0	0,0
Wynik z tytułu odsetek.....	182,9	230,1	11,3	62,1	486,3	0,0	486,3
Przychody nieodsetkowe zewnętrzne	171,4	184,8	65,8	(17,2)	404,8	0,0	404,8
Wynik z działalności bankowej	354,3	414,9	77,1	44,9	891,1	0,0	891,1
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(158,3)	(379,4)	(31,0)	(38,3)	(607,0)	0,0	(607,0)
Amortyzacja	(9,4)	(41,8)	(1,7)	(0,3)	(53,2)	0,0	(53,2)
Podatek od instytucji finansowych ...	(20,0)	(30,7)	(4,6)	(13,2)	(68,5)	0,0	(68,5)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	5,1	(59,7)	0,1	(0,4)	(54,9)	0,0	(54,9)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	0,0	2,2	0,7	(29,2)	(26,3)	0,0	(26,3)
Zysk brutto	181,0	(52,7)	42,2	(36,3)	134,3	0,0	134,3
Podatek dochodowy.....					(64,6)	0,0	(64,6)
Zysk/strata netto.....					69,8	11,7	81,5
Zysk/strata przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej.....	-	-	-	-	69,8	11,7	81,5
Aktywa alokowane	12.378,8	22.162,7	1.801,9	16.699,7	53.043,2	0,0	53.043,2
Aktywa niealokowane							973,5
Aktywa razem	12.378,8	22.162,7	1.801,9	16.699,7	53.043,2	0,0	54.016,7
Zobowiązania alokowane	14.238,2	19.380,1	3.530,5	9.741,5	46.890,3	0,0	46.890,3
Zobowiązania niealokowane							681,9
Zobowiązania razem	14.238,2	19.380,1	3.530,5	9.741,5	46.890,3	0,0	47.572,2

Źródło: Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.

Segment Bankowości Korporacyjnej

W pierwszym półroczu 2017 r. segment Bankowości Korporacyjnej wypracował zysk brutto z działalności kontynuowanej w wysokości 148,1 mln zł, który był o 32,9 mln zł, czyli o 18,2%, niższy niż w analogicznym okresie 2016 r. Przychody operacyjne generowane przez segment Bankowości Korporacyjnej z działalności kontynuowanej spadły o 25,9 mln zł, czyli 7,3%, do 328,4 mln zł w pierwszym półroczu 2017 r. w porównaniu z 354,3 mln zł w analogicznym okresie 2016 r., co wynikało ze spadku wyniku nieodsetkowego z powodu braku jednorazowych przychodów z transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. Wynik z tytułu odsetek nieznacznie obniżył się do poziomu 181,3 mln zł. Przychody odsetkowe spadły z powodu obniżenia marży na kredytach. Spadek kosztów odsetkowych był spowodowany zmniejszeniem średniego salda pasywów, poprawą marży na depozytach oraz zmianą struktury zobowiązań wobec klientów segmentu (zwiększeniem salda rachunków bieżących oraz spadkiem salda depozytów terminowych). Spadek kosztów odsetkowych został zneutralizowany przez niższy poziom alokowanego do segmentu wewnętrznego wyniku odsetkowego, który był spowodowany niższym saldem pasywów segmentu oraz spadkiem marży płynnościowej alokowanej do segmentu, co było pochodną dobrej sytuacji płynnościowej Grupy. Segment odnotował także spadek wyniku prowizyjnego na transakcjach wymiany walut oraz niższy wynik prowizyjny z tytułu kredytów project finance. Ogólne koszty administracyjne poniesione przez segment Bankowości Korporacyjnej spadły o 4,1 mln zł, czyli 2,6%, głównie ze względu na spadek alokowanych do segmentu kosztów departamentów wsparcia co było wynikiem spadku bazy kosztowej całej Grupy. Podatek od instytucji finansowych za pierwsze półrocze 2017 r. wyniósł 19,9 mln zł, co stanowiło spadek o 0,1 mln zł, czyli 0,7%. Odpisy z tytułu utraty wartości wzrosły o 11,3 mln zł, z rozwiązania w wysokości 5,1 mln zł po pierwszym półroczu 2016 r. do zawiązania 6,2 mln zł w pierwszym półroczu 2017 r.

Segment Bankowości Detalicznej

W pierwszym półroczu 2017 r. segment Bankowości Detalicznej wygenerował stratę z działalności kontynuowanej w wysokości 71,9 mln zł, co stanowi pogorszenie negatywnego wyniku o 19,2 mln zł, czyli 36,5%, ze straty w wysokości 52,7 mln zł w analogicznym okresie 2016 r. Pogorszenie w ujęciu okres-do-okresu wynikało głównie z braku jednorazowych przychodów z transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. Wynik odsetkowy wzrósł o 23,6 mln zł, czyli 10,3% w pierwszym półroczu 2017 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego i wyniósł 253,7 mln zł. Przychody odsetkowe wzrosły pomimo spadku średniego salda aktywów. Wzrost ten był spowodowany zwiększeniem marży na skutek zastępowania spłacanego portfela hipotecznego wysokomarżowymi pożyczkami niezabezpieczonymi. Koszty odsetkowe segmentu spadły pomimo wzrostu średniego salda pasywów w wyniku skutecznego zarządzania polityką cenową pozyskiwanych depozytów. Po wyłączeniu przychodów z transakcji Visa przychody pozaodsetkowe wzrosły głównie dzięki zwiększeniu przychodów z tytułu kartach płatniczych i kredytowych spowodowanych zmianą oferty kartowej i zwiększeniem liczby kart oraz obniżeniu kosztów z tytułu kart płatniczych i operacji bankomatowych dzięki outsourcingowi obsługi transakcji kartowych. Ogólne koszty administracyjne segmentu spadły o 42,7 mln zł, czyli 11,2% w stosunku do pierwszego półrocza 2016 roku do poziomu 336,8 mln zł. Spadek ten spowodowany był redukcją sieci oddziałów przeprowadzoną w 2016 r. Podatek od instytucji finansowych za pierwsze półrocze 2017 r. wyniósł 33,9 mln zł, co stanowiło wzrost o 3,2 mln zł, czyli 10,6%. Wzrost odpisów z tytułu utraty wartości o 23,7 mln zł do poziomu 83,4 mln zł w pierwszym półroczu 2017 r. był efektem pogorszenia parametrów ryzyka na portfelu hipotecznym, indywidualnych przypadków zidentyfikowanej utraty wartości walutowych kredytów hipotecznych oraz dojrzewania portfela kredytów niezabezpieczonych, których udział w portfelu detalicznym rośnie od drugiej połowy 2015 r.

Segment Instytucji Finansowych i Rynków Kapitałowych

W pierwszym półroczu 2017 r. zysk brutto z działalności kontynuowanej segmentu Instytucji Finansowych i Rynków Kapitałowych wyniósł 35,1 mln zł, co stanowiło spadek o 7,2 mln zł, czyli 16,9%, w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. Spadek ten wynikał ze wzrostu kosztów administracyjnych o 5,5 mln zł, czyli 17,7%, spadku przychodów nieodsetkowych o 6,3 mln zł, czyli 9,6% skompensowanych przez wzrost wyniku odsetkowego o 2,6 mln zł, czyli 23,4%. Wzrost kosztów administracyjnych wynikał głównie ze wzrostu alokowanej do segmentu składki z tytułu BFG z powodu rozpoznania w wynikach pierwszego kwartału całorocznej składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków. Spadek przychodów operacyjnych wynikał głównie z niższych przychodów nieodsetkowych z tytułu transakcji walutowych z klientami oraz negatywnej wyceny opcji walutowych, częściowo skompensowanego przez wzrost prowizji z działalności powierniczej w subsegmentie instytucji finansowych. Wzrost wyniku odsetkowego było wynikiem spadku kosztów odsetkowych na skutek spadku średniego salda pasywów oraz poprawy marży na pasywach.

Segment Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Pozostałej Działalności

W pierwszym półroczu 2017 r. wynik brutto z działalności kontynuowanej segmentu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Pozostałej Działalności stanowiła strata w wysokości 110,4 mln zł, co stanowiło spadek o 74,1 mln zł w porównaniu ze stratą w wysokości 36,3 mln zł w analogicznym okresie 2016 r. Strata wynikała głównie ze spisania marki „Polbank” w kwocie 114 mln zł ujętej w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych. Wzrost przychodów z działalności operacyjnej wynikał ze wzrostu wyniku odsetkowego w związku ze zmianą sposobu zabezpieczania otwartych instrumentów pochodnych z ujemną wyceną z depozytów zabezpieczających w EUR na papiery wartościowe w PLN.”

4. W rozdziale „Przegląd sytuacji operacyjnej i finansowej” w podrozdziale „Przepływy pieniężne” dodano nowy punkt „Przepływy pieniężne za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r.” o następującej treści.

„Przepływy pieniężne za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2017 r.

Tabela poniżej przedstawia informacje na temat skonsolidowanych przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej oraz środki pieniężne w posiadaniu Grupy we wskazanych okresach.

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2017
	<i>(mln zł)</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej.....	2.690,7
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej.....	(2.130,8)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej.....	(302,5)

	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2017
	<i>(mln zł)</i>
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	257,4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	1.885,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu.....	2.142,3

Źródło: Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2017 r. Grupa odnotowała łączne zwiększenia środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 257,4 mln zł. W ciągu okresu dodatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wyniosły 2.690,7 mln zł, co zostało skompensowane ujemnymi przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej w wysokości 2.130,8 mln zł oraz z działalności finansowej w wysokości 302,5 mln zł. Dodatkowo przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej odzwierciedlają przede wszystkim dodatnie przepływy z aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, częściowo skompensowane ujemnymi przepływami z zobowiązań wobec klientów. Ujemne przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej wiązały się głównie z wydatkami z transakcji inwestycyjnymi papierami wartościowymi.

5. W rozdziale „Przegląd sytuacji operacyjnej i finansowej” w podrozdziale „Adekwatność kapitałowa” dodano nowy punkt „Adekwatność kapitałowa na dzień 30 czerwca 2017 r.” o następującej treści.

„Adekwatność kapitałowa na dzień 30 czerwca 2017 r.

Minimalny, wymagany przez przepisy zewnętrzne, łączny współczynnik kapitałowy Grupy wynosił 12,06% na dzień 30 czerwca 2017 r. i 12,06% na dzień 31 grudnia 2016 r. Natomiast minimalny łączny współczynnik kapitałowy Grupy zalecany przez KNF wynosił odpowiednio 16,06% i 16,06% na wskazane powyżej daty. Kwoty kapitału regulacyjnego i wymogu kapitałowego Grupy ustalone dla potrzeb wyliczenia współczynnika kapitałowego Grupy są przedstawione w poniższej tabeli.

	<i>(mln zł)</i>	
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	2 585	2 613
Ryzyko rynkowe.....	29	44
Ryzyko operacyjne	259	271
Łączna suma wymogów kapitałowych	2 873	2 928
Wartość funduszy własnych.....	6 329	6 111
Łączny współczynnik kapitałowy (%).....	17,62	16,70

Źródło: Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe, Bank

W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat minimalnego poziomu współczynników kapitałowych obowiązujących Grupę na wskazane daty.

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016
	<i>(%)</i>	
Rekomendacje dotyczące współczynnika kapitałowego		
Kapitał Tier I jednostkowy	12,42	12,42
Kapitał Tier I skonsolidowany.....	12,42	12,42
Łączny współczynnik kapitałowy jednostkowy	16,06	16,06
Łączny współczynnik kapitałowy skonsolidowany	16,06	16,06

Źródło: Bank

Na dzień 30 czerwca 2017 r. łączny współczynnik kapitałowy Grupy, współczynnik Tier 1 i współczynnik CET 1 wyniosły odpowiednio 17,62%, 17,03% i 17,03%.”

6. W rozdziale „Historyczne informacje finansowe” dodano na końcu nowy załącznik - Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za I półrocze 2017 r.